

Michał Kobusiewicz

Chwalim, gm. Kargowa, woj. zielonogórskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 13, 9-10

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BURDENISZKI, gm. Suwałki
woj. suwalskie
Stanowisko 2

Wojewódzki Konserwator
Zabytków w Suwałkach
Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadzili mgr mgr Krystian Nowak
i Karol Szymczak. Finansował WKZ w Suwałkach.
Drugi sezon badań. Obozowiska mezolityczne.

Celem badań było dokończenie eksploracji skupiska 2c na stanowisku Burdeniszki 2. Przekopano 39 m² /łącznie w ciągu 2 lat - 83 m²/.

Pozyskany materiał potwierdził sugerowaną już przynależność zespołu do kultury Kudłajewka. Z form narzędziowych znaleziono: fragment tylczaka /?/, półtylczaka, rylce wszystkich typów, drapacze, skrobacze, narzędzia wnątkowe. Zbrojniki reprezentowane były tym razem tylko przez wkładki retuszowane. Całość materiału wydaje się być jednorodna planigraficznie /mimo zniszczeń spowodowanych głęboką orką/ i stylistycznie.

Potwierdzono również zeszłoroczne obserwacje geologiczne i glebowe.

Eksplorację skupiska 2c w Burdeniszkach zakończono.

W przyszłym roku planuje się badanie skupisk sąsiednich na tym samym stanowisku /2d i 2e/ oraz st. Burdeniszki 4.

CHWALIM, gm. Kargowa
woj. zielonogórskie
Stanowisko 1

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej PAN w Poznaniu
Zakład Archeologii Wielkopolski

Badania prowadził doc. dr hab. Michał Kobusiewicz.
Finansował IHKM PAN. Piąty sezon badań. Osada wczesnomezolityczna i późnoneolityczna.

Kontynuowano badanie poziomów osadniczych zalegających w torfach i gytiach przylegających do stanowiska leżącego na terasie żwirowej północnej Gniłej Obry, na której lokowano kolejno osady wczesnomezolityczną i neolityczną. Wyeksplorowano trzy wykopy torfowe oznaczone symbolami WKT I/79, WKT II/79 i WKT III/79. Miały one wymiary kolejno: 2 x 6 m, 2 x 5 m, 2 x 4 m. Łącznie przebadano 30 m² powierzchni. Głębokość wykopów wahała się w zależności od położenia w stosunku do krawędzi terasy od 1,5 do 3 m.

Jak w poprzednich sezonach pod warstwami jałowymi archeologicznie torfów natrafiono na poziomy osadnicze - wyższy - neolityczny i niższy - mezolityczny. Z obu poziomów z wszystkich trzech wykopów uzyskano dalsze materiały krzemienne, szczątki fauny - ssaków, ryb i ptaków, oraz z poziomu neolitycznego spore ilości fragmentów naczyń, w tym jedno niemal całe naczynie. Powtórzył się także układ gałęzi i pni drzewnych

rzucanych celowo na krawędzi bagna. Wiązać go należy z poziomem neolitycznym. Uzyskano dalsze bogate próbki węgla drzewnych i drewna do datowania metodą radiowęglową. Z dolnych partii wykopu torfowego III/79 pobrano też rdzeń uzupełniający do analizy palynologicznej.

Na powierzchni terasy, w miejscu rzeczywistego osadnictwa wykopowano dalsze 5 m² wykopu III/77, uzyskując kolejne zabytki krzemienne.

Dzięki serii kilkudziesięciu wierceń instorfem odtworzono morfologię stanowiska przed pokryciem zagłębień utworami organogenicznymi.

DRABY, gm. Działoszyn
woj. sieradzkie
Stanowiska 3 i 5

Wojewódzki Konserwator
Zabytków w Sieradzu
Uniwersytet Warszawski

Badania prowadzili: dr Jerzy Głazek, mgr Krystian Nowak, mgr Adam Szynkiewicz. Finansował WKZ w Sieradzu i Uniwersytet Warszawski. Szósty sezon badań /omówiono łącznie ostatnie lata badań/. Stanowiska jaskiniowe. Zapewne roz-wleczone pozostałości obozowiska myśliwskiego z paleolitu dolnego.

Na górze Draby leżącej przy drodze Działoszyn-Parzymiechy stwierdzono 10 stanowisk krasowych ze szczątkami kręgowców. Starsze plioceńsko-staroplejstoczeńskie stanowiska /Draby; 1, 2, 7 i jaskinia Ewy/ wyłączono z penetracji archeologicznej. Młodsze stanowiska /Draby; 3, 4 i 5/ zawierające osady wielkiego interglacjału ze szczątkami Ursus Spe-laeus zostały już opisane /Acta Geol. Polon. -Vol. 26, No. 3/str. 451-466; Kras i speleologia, t.1, str. 42-58/. Badaniami archeologicznymi objęto szczególnie stanowiska Draby 3 i 5.

W sekwencji osadów wypełniających formę krasową wydzielono 7 warstw piasku, ilów i gliny złożonych w jaskini w środkowym plejstocenie. Osady te przykryte są warstwą bloków wapiennych powstałą w wyniku zawalenia się stropu jaskini. Bruzdę powstałą na miejscu jaskini zapełniają piaski fluwioglacjalne zlodowacenia Warty, które z kolei przykrywa warstwa gruzu peryglacjalnego z ostatniego zlodowacenia z rozwiniętą w stro-pie glebą współczesną.

Badania prowadzono w wykopie długości 15 m, szerokości 2,5 m, głębokości 3 m. Przebadano dotychczas jedynie część wykopu na stanowisku 3, a na stanowisku 5 - 4 m². Uzyskano 1 ostrze z kości długiej dużego ssaka mające przy podstawie 4 wgłębienia mogące być śladami nawierca-nia oraz odłupki typu klaktońskiego, pontiańskiego i zwykłe. Odłupków tych nie można wiązać bez wątpliwości z działalnością człowieka, ponieważ w skale otaczającej jest bardzo dużo konkrecji krzemienia i stąd istnieje możliwość powstawania pseudo-zabytków. Zastanawiające są formy ryłców, ale struktura tamtejszego krzemienia jurajskiego nadaje się głównie do wytwarzania tego typu narzędzi /por. badania K. Cyrka w Kochlewie, woj. sieradzkie/.